

LANTUS SOLOSTAR 100 E/mL

Oplossing voor injectie voor subcutaan gebruik · Wordt onder de huid toegediend · ATC: A10AE04

Voorschriftplichtig geneesmiddel

Langwerkend insuline-
analoog

Steriel

2 jaar en
ouder

SAMENSTELLING

Werkzaam bestanddeel: Insuline glargine (Elke mL bevat 100 E insuline glargine – overeenkomend met 3,64 mg)

Hulpstoffen: Zinkchloride, m-cresol, glycerol, natriumhydroxide, zoutzuur, water voor injecties

Verpakking: Gebruiksklare gevulde pen (SoloStar)

Belangrijke informatie

Lees deze GEBRUIKSINSTRUCTIES zorgvuldig door voordat u dit geneesmiddel gaat gebruiken. Het bevat belangrijke informatie voor u.

INHOUDSOPGAVE

- [1. Wat is LANTUS SOLOSTAR en waarvoor wordt het gebruikt?](#)
- [2. Wanneer moet u extra voorzichtig zijn met LANTUS SOLOSTAR?](#)
- [3. Hoe wordt LANTUS SOLOSTAR gebruikt?](#)
- [4. Mogelijke bijwerkingen](#)
- [5. Hoe bewaart u LANTUS SOLOSTAR?](#)
- [6. Hyperglykemie en Hypoglykemie](#)
- [7. Gebruik van de SoloStar-pen](#)

Wat is LANTUS SOLOSTAR en waarvoor wordt het gebruikt?

LANTUS bevat insuline glargine, een oplossing voor injectie. Insuline glargine is een gemodificeerde insuline die sterk lijkt op menselijke insuline. Het wordt geproduceerd met behulp van recombinant DNA-technologie. Insuline glargine heeft een langdurig en constant bloedglucoseverlagend effect.

Indicaties

GEBRUIKSGBIED

Diabetes mellitus

Wordt gebruikt om een te hoog bloedglucosegehalte te verlagen bij volwassenen, adolescenten en kinderen vanaf 2 jaar.

WERKINGSKENMERK

Langdurige werking

Heeft een langdurig en constant bloedglucoseverlagend effect.

Diabetes mellitus (suikerziekte) is een aandoening waarbij uw lichaam niet voldoende insuline produceert om de bloedglucose te regelen.

Wanneer moet u extra voorzichtig zijn met LANTUS SOLOSTAR?

Gebruik LANTUS NIET

Als u allergisch (overgevoelig) bent voor insuline glargine of voor één van de hulpstoffen in de LANTUS-formulering.

Wees extra voorzichtig met LANTUS

Volg de instructies van uw arts nauwkeurig op met betrekking tot de dosering, controles (bloed- en urinetests), dieet en lichamelijke activiteit (lichamelijke inspanning en sport), en injectietechniek. Als uw bloedglucose te laag is (hypoglykemie), volg dan de hypoglykemie-instructies aan het einde van de tekst.

Hypokaliëmie (laag serumkaliumgehalte): Alle insulines, inclusief LANTUS, kunnen een daling van de serumkaliumspiegels veroorzaken. Onbehandelde hypokaliëmie kan ademhalingsverlamming, hartritmestoornissen en de dood veroorzaken. Als u een geneesmiddel gebruikt dat een risico kan vormen voor hypokaliëmie (kaliumverlagende of kaliumgevoelige geneesmiddelen), zullen uw kaliumspiegels indien nodig door uw arts worden gecontroleerd.

Huidveranderingen op de injectieplaats

Om huidveranderingen zoals bultjes onder de huid te voorkomen, moet u de aangewezen injectieplaatsen bij elke injectie afwisselen.

Als u in een gebied met bultjes injecteert, werkt de insuline mogelijk niet goed.

Als u in een gebied met bultjes injecteert, neem dan contact op met uw arts voordat u op een andere plaats injecteert.

Reizen

Overleg met uw arts voordat u reist. Mogelijk moet u het volgende bespreken:

Beschikbaarheid van insuline in het land van bestemming

Beschikbaarheid van insuline-injectiemateriaal

Correcte bewaring van insuline tijdens de reis

Timing van maaltijden en insuline-toediening tijdens de reis

Mogelijke effecten van tijdzonewijzigingen

Mogelijke nieuwe gezondheidsrisico's in het land van bestemming

Wat te doen in noodsituaties wanneer u zich niet goed voelt of ziek wordt

Ziekten en verwondingen

In de volgende situaties kan het regelen van uw suikerziekte extra zorgvuldige aandacht vereisen (bijvoorbeeld aanpassing van de insulinedosis, bloed- en urinetests):

Als u ziek bent of een ernstige verwonding heeft, kan uw bloedglucose stijgen (hyperglykemie).

Als u niet voldoende eet, kan uw bloedglucose te laag worden (hypoglykemie).

In dergelijke situaties heeft u meestal een arts nodig. **Neem onmiddellijk contact op met een arts.**

Als u type 1 diabetes mellitus heeft (insuline-afhankelijke diabetes mellitus), stop dan niet met het gebruik van insuline en blijf voldoende koolhydraten innemen. Vertel altijd aan degene die voor u zorgt of u behandelt dat u insuline nodig heeft.

Insulinetherapie kan ertoe leiden dat uw lichaam antilichamen tegen insuline aanmaakt (stoffen die tegen insuline werken).

Bij sommige patiënten met langdurige type 2 diabetes mellitus en hartziekte, of die eerder een beroerte hebben gehad en werden behandeld met pioglitazon en insuline, is hartfalen opgetreden. Als u symptomen van hartfalen krijgt, zoals ongewone kortademigheid, snelle gewichtstoename of zwelling (oedeem) op een bepaalde plaats, moet u zo snel mogelijk uw arts informeren.

Voor de traceerbaarheid van biotechnologische producten moeten de handelsnaam en het batchnummer van het toegediende product altijd in het patiëntendossier worden genoteerd.

Raadpleeg uw arts als deze waarschuwingen in het verleden voor u van toepassing waren, ook als dat nu niet meer het geval is.

Gebruik van LANTUS met voedsel en drank

Als u alcohol drinkt, kan uw bloedglucose stijgen of dalen.

Zwangerschap

Als u zwanger bent of zwanger wilt worden, moet u uw arts informeren. Tijdens de zwangerschap en na de bevalling kan uw insulinedosis moeten worden aangepast. Het is belangrijk voor de gezondheid van uw baby dat uw diabetes zorgvuldig wordt gecontroleerd en dat hypoglykemie wordt voorkomen. *Als u ontdekt dat u zwanger bent tijdens de behandeling, raadpleeg dan onmiddellijk uw arts of apotheker.*

Borstvoeding

Als u borstvoeding geeft, raadpleeg dan uw arts, omdat uw insulinedosis of dieet mogelijk moet worden aangepast.

Rijden en machines gebruiken

Uw concentratie- en reactievermogen kan verminderd zijn in de volgende situaties: hypoglykemie (laag bloedglucosegehalte), hyperglykemie (hoog bloedglucosegehalte), problemen met het zien. Houd rekening met dit mogelijke probleem in alle situaties waarin u uzelf en anderen in gevaar kunt brengen (zoals autorijden of het bedienen van machines). Neem contact op met uw arts voor advies over autorijden als: u vaak hypoglykemische episodes heeft, als de eerste waarschuwingssymptomen van hypoglykemie verminderen of verdwijnen.

Belangrijke informatie over enkele hulpstoffen van LANTUS

Dit geneesmiddel bevat minder dan 1 mmol (23 mg) natrium per mL, d.w.z. het is nagenoeg "natriumvrij".

Gebruik met andere geneesmiddelen

Sommige geneesmiddelen kunnen de bloedglucose verlagen, andere kunnen deze verhogen en weer andere kunnen afhankelijk van de situatie beide doen. In elk geval kan het nodig zijn uw insulinedosis aan te passen om zowel een te hoge als een te lage bloedglucose te voorkomen. U moet voorzichtig zijn niet alleen wanneer u een nieuw geneesmiddel gaat gebruiken, maar ook wanneer u stopt met een geneesmiddel.

Deze geneesmiddelen kunnen uw bloedglucose verlagen (hypoglykemie):

Andere geneesmiddelen die worden gebruikt voor de behandeling van diabetes

Angiotensine-converterend enzym (ACE)-remmers

Disopyramide

Fluoxetine en monoamine-oxidase (MAO)-remmers

Fibraten

Pentoxifylline

Pentoxifylline, propoxyfeen en salicylaten (bijv. aspirine)

Sulfamide-antibiotica (zoals sulfamethoxazol, sulfacetamide)

Deze geneesmiddelen kunnen uw bloedglucose verhogen (hyperglykemie):

Kortikosteroïden (cortison)

Danazol

Diazoxide

Plasmiddelen (diuretica)

Glucagon

Isoniazide

Oestrogenen en progestagenen (bijv. anticonceptiemiddelen)

Fenothiazinederivaten

Groeihormoon somatropine

Geneesmiddelen die het sympathische zenuwstelsel stimuleren (bijv. salbutamol, terbutaline, epinefrine)

Schildklierhormonen

Geneesmiddelen die worden gebruikt voor de behandeling van psychose (bijv. olanzapine en clozapine)

Proteaseremmers

Bij gebruik van deze geneesmiddelen kan uw bloedglucose dalen of stijgen:

Bètablokkers (bijv. nebivolol, carvedilol)

Clonidine

Lithiumzouten

Pentamidine, dat wordt gebruikt voor de behandeling van bepaalde infecties veroorzaakt door parasieten, kan hypoglykemie veroorzaken, soms gevolgd door hyperglykemie.

Bètablokkers, net als andere geneesmiddelen die het sympathische zenuwstelsel stimuleren (bijv. clonidine, guanetidine en reserpine), kunnen ervoor zorgen dat de eerste waarschuwingssymptomen van hypoglykemie minder duidelijk worden of zelfs helemaal verdwijnen.

Als u momenteel of recentelijk andere geneesmiddelen gebruikt, inclusief geneesmiddelen die zonder recept verkrijgbaar zijn, moet u uw arts of apotheker informeren.

Hoe wordt LANTUS SOLOSTAR gebruikt?

Instructies voor correct gebruik en dosering/toedieningsfrequentie

Gebruik dit geneesmiddel altijd precies zoals uw arts u heeft verteld. Raadpleeg uw arts of apotheker als u niet zeker weet hoe u het moet gebruiken.

Op basis van uw levensstijl, bloedglucose (glucose) testresultaten en uw vorige insulinedosis zal uw arts:

U vertellen hoeveel LANTUS u per dag nodig heeft en op welk tijdstip

U vertellen wanneer u uw bloedglucose dient te controleren en of u een urinetest moet doen

U vertellen wanneer u een hogere of lagere dosis LANTUS nodig heeft

LANTUS is een langwerkende insuline. Uw arts kan u vertellen om het samen met een kortwerkende insuline of tabletten te gebruiken tegen hoge bloedglucose.

U heeft elke dag, op hetzelfde tijdstip, één injectie LANTUS nodig.

Vele factoren kunnen uw bloedglucose beïnvloeden. U moet weten wat deze factoren zijn om correct te kunnen reageren op veranderingen in uw bloedglucose en om te voorkomen dat uw bloedglucose te hoog of te laag wordt.

Wijze en methode van toediening

LANTUS wordt onder de huid geïnjecteerd. **Injecteer het niet in een bloedvat**, want dit zal de werking van het geneesmiddel veranderen en hypoglykemie veroorzaken.

Uw arts zal u laten zien in welk deel van de huid u LANTUS moet injecteren. Verander bij elke injectie het deel van de huid dat u gebruikt.

Bij overschakeling van andere insulines naar LANTUS kan het nodig zijn de dosis van de diabetesgeneesmiddelen die u gebruikt aan te passen. Het wordt aanbevolen om nauwkeurig te worden gecontroleerd tijdens de overschakeling van andere insulines naar LANTUS en gedurende de eerste weken erna.

Mengen van insulines

Om verwarring met de toediening van geneesmiddelen te voorkomen, dient u het insuline-etiket vóór elke injectie te controleren.

Gebruik van de pen

Lees de rubriek "Gebruik van de SoloStar" aan het einde van deze gebruiksinstructies zorgvuldig door. Gebruik de pen zoals beschreven in de "Gebruik van de SoloStar".

Verschillende leeftijdsgroepen

Gebruik bij kinderen

LANTUS kan worden gebruikt bij adolescenten en kinderen vanaf 2 jaar.

Gebruik bij ouderen

Uw arts zal een geschikte behandeling voor u uitvoeren na beoordeling van uw nierfunctie.

Speciale gebruikssituaties

Nierfunctiestoornissen

Uw arts zal de juiste dosis voor u aanpassen op basis van de ernst van uw nierziekte.

Leverfunctiestoornissen

Uw arts zal de juiste dosis voor u aanpassen op basis van de ernst van uw leverziekte.

Als u meer LANTUS heeft gebruikt dan u zou mogen

Als u meer LANTUS heeft geïnjecteerd dan u zou moeten, kan uw bloedglucose te laag worden (hypoglykemie). Controleer in dat geval uw bloedglucose vaker. Over het algemeen moet u meer eten en uw bloedglucose controleren om hypoglykemie te voorkomen. *Als u meer LANTUS heeft gebruikt dan u zou mogen, neem dan contact op met een arts of apotheker.*

Als u bent vergeten LANTUS te gebruiken

Gebruik geen dubbele dosis om een vergeten dosis in te halen. Als u een dosis LANTUS heeft overgeslagen of te weinig heeft geïnjecteerd, kan uw bloedglucose te hoog worden (hyperglykemie). Controleer in dat geval uw bloedglucose vaker.

Effecten wanneer de behandeling met LANTUS wordt stopgezet

Als u stopt met de behandeling, zal dit leiden tot ernstige hyperglykemie (stijging van de bloedglucose) en ketoacidose (verhoging van de zuurspiegels in het bloed doordat het lichaam vetten gaat gebruiken in plaats van suiker). Stop niet met het gebruik van LANTUS zonder eerst met uw arts te overleggen, die u zal vertellen wat u moet doen.

Mogelijke bijwerkingen

Stop met het gebruik van LANTUS en neem ONMIDDELIJK contact op met uw arts of ga naar de eerste hulpafdeling van het dichtstbijzijnde ziekenhuis als één van de volgende situaties zich voordoet:

Hypoglykemie (laag bloedglucosegehalte) kan zeer ernstig zijn. Als uw bloedglucose te veel daalt, kunt u het bewustzijn verliezen. Ernstige hypoglykemie kan hersenschade veroorzaken en levensbedreigend zijn. Als u symptomen van hypoglykemie heeft, moet u onmiddellijk de juiste maatregelen nemen om uw bloedglucose te verhogen.

Ernstige allergische reacties op insulines: Uitgebreide huidreacties (uitslag en jeuk over het hele lichaam), ernstige zwelling van de huid of slijmvlies (angio-oedeem), kortademigheid, hartkloppingen met daling van de bloeddruk en zweten. Dit kunnen symptomen zijn van ernstige allergische reacties die zich kunnen ontwikkelen tegen insulines en die levensbedreigend kunnen worden.

Huidveranderingen op de injectieplaats

Als u te vaak insuline in hetzelfde deel van de huid injecteert, kan het vetweefsel onder de huid slinken (lipoatrofie) (kan 1 op 100 personen treffen) of dikker worden (lipohypertrofie) (kan 1 op 10 personen treffen). Er kunnen ook bultjes onder de huid ontstaan door de ophoping van een eiwit genaamd amyloïd (cutane amyloïdose, frequentie niet bekend). Als u in een gebied met dergelijke veranderingen injecteert, werkt de insuline mogelijk niet goed. Door bij elke injectie de injectieplaats te veranderen, kunt u deze huidveranderingen helpen voorkomen.

Zeer vaak voorkomende bijwerkingen (≥1/10)

Hypoglykemie

Zoals bij alle insulines is hypoglykemie de meest voorkomende bijwerking. Hypoglykemie (te lage bloedglucose) betekent dat er niet genoeg suiker in uw bloed zit. Zie het informatiekader aan het einde van deze rubriek voor meer informatie over hypoglykemie en de behandeling ervan.

Vaak voorkomende bijwerkingen (≥1/100)

Huidveranderingen op de injectieplaats

Als u vaak in hetzelfde deel van de huid injecteert, kan het onderhuidse vetweefsel slinken (lipoatrofie) of dikker worden (lipohypertrofie). Insuline die in zo'n gebied wordt geïnjecteerd, werkt mogelijk niet goed. Door bij elke injectie de injectieplaats te veranderen, kunt u deze huidveranderingen helpen voorkomen.

Huid- en allergische reacties

Reacties op de injectieplaats kunnen optreden bij patiënten (bijv. roodheid, ongewoon intense pijn tijdens de injectie, jeuk, netelroos, zwelling of ontsteking). De reacties kunnen zich ook verspreiden naar het gebied rond de injectieplaats. De meeste lichte reacties verdwijnen binnen enkele dagen tot enkele weken.

Soms voorkomende bijwerkingen ($\geq 1/10000$)

Ernstige allergische reacties op insuline

Deze reacties omvatten uitgebreide huidreacties (uitslag en jeuk over het hele lichaam), ernstige zwelling van de huid of slijmvlies (angio-oedeem), kortademigheid, hartkloppingen met daling van de bloeddruk en zweten. Dit kunnen symptomen zijn van ernstige allergische reacties die zich kunnen ontwikkelen tegen insulines en die levensbedreigend kunnen worden.

Oogreacties

Een merkbare verandering (verbetering of verslechtering) in de controle van uw bloedglucose kan een tijdelijke verslechtering van het gezichtsvermogen veroorzaken. Als u progressieve retinopathie heeft (een oogziekte die verband houdt met diabetes), kunnen ernstige hypoglykemische episodes een tijdelijk verlies van het gezichtsvermogen veroorzaken.

Algemene aandoeningen

Soms kan insulinetherapie ook tijdelijk vochtretentie in het lichaam veroorzaken, wat zich uit als zwelling in de enkels en gewrichten.

Zeer zelden voorkomende bijwerkingen ($< 1/10000$)

Smaakstoornissen (dysgeusie) en spierpijn (myalgie) kunnen optreden.

Frequentie niet bekend

Cutane amyloïdose (bultjes onder de huid) kan optreden.

Pediatrische populatie

Over het algemeen zijn de bijwerkingen bij patiënten van 18 jaar en jonger vergelijkbaar met die bij volwassenen.

Bij patiënten van 18 jaar en jonger worden vaker injectieplaatsreacties en huidreacties gerapporteerd dan bij volwassenen.

Er zijn geen klinische veiligheidsgegevens beschikbaar voor patiënten jonger dan 2 jaar.

Als u bijwerkingen ervaart die niet in deze gebruiksinstructies worden vermeld, moet u uw arts of apotheker informeren.

Melden van bijwerkingen

Als u bijwerkingen ervaart, neem dan contact op met uw arts, apotheker of verpleegkundige. Dit geldt ook voor bijwerkingen die niet in deze gebruiksinstructies worden vermeld. U kunt bijwerkingen ook rechtstreeks melden via het nationale meldsysteem: Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten, Afdeling Vigilantie, Galileelaan 5/03, B-1210 Brussel, Website: www.fagg.be, e-mail: adversedrugreactions@fagg-afmps.be. Door bijwerkingen te melden, kunt u ons helpen meer informatie te verkrijgen over de veiligheid van dit geneesmiddel.

Hoe bewaart u LANTUS SOLOSTAR?

Bewaar LANTUS SOLOSTAR buiten het bereik en zicht van kinderen, in de oorspronkelijke verpakking.

Gebruik LANTUS niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum die op de verpakking staat vermeld.

Niet-gebruikte pennen

Bewaren in de koelkast bij 2-8°C.

Niet invriezen.

Voorkom dat SOLOSTAR in direct contact komt met het vriesvak of koelelementen in de koelkast.

Bewaar de gebruiksklare gevulde pennen in de kartonnen doos om ze te beschermen tegen licht.

Pennen in gebruik

Gebruiksklare gevulde injectiepenen die in gebruik zijn, of reservaatpatronen die worden meegenomen, kunnen maximaal 4 weken worden bewaard beneden 30°C, beschermd tegen directe warmte en licht.

Bewaar de pen in gebruik niet in de koelkast.

Gebruik de pen niet meer na deze periode.

Houdbaarheidsdatum

Gebruik dit geneesmiddel conform de houdbaarheidsdatum. Gebruik LANTUS niet meer na de uiterste houdbaarheidsdatum die op de verpakking staat vermeld.

Verwijdering

Spoel geneesmiddelen niet door de gootsteen of de WC en gooi ze niet in de vuilnisbak om het milieu te beschermen. Vraag uw apotheker wat u met geneesmiddelen moet doen die u niet meer gebruikt. Ze worden dan op een verantwoorde manier vernietigd en komen niet in het milieu terecht. Gooi geneesmiddelen die zijn verlopen of niet meer worden gebruikt niet weg, maar lever ze in bij de apotheek.

Hyperglykemie en Hypoglykemie

Belangrijk

Draag altijd suiker bij u (minimaal 20 gram). Draag een kaart bij u die aangeeft dat u diabetes heeft.

HYPERGLYKEMIE (hoog bloedglucosegehalte)

Als uw bloedglucose te hoog is (hyperglykemie), heeft u mogelijk niet genoeg insuline geïnjecteerd.

Uw bloedglucose kan om de volgende redenen te hoog zijn:

- U heeft uw insuline niet geïnjecteerd of niet genoeg geïnjecteerd, of de insuline is minder effectief geworden door verkeerde bewaring.
- Uw insulinepen werkt niet goed.
- U heeft minder lichaamsbeweging gehad, u heeft stress (emotionele stress, opwinding) of u heeft een verwonding, operatie, koorts of een andere ziekte.
- U gebruikt of heeft andere geneesmiddelen gebruikt.

Waarschuwingssymptomen van hyperglykemie

Verhoogde dorst, vaker plassen, vermoeidheid, droge huid, roodheid in het gezicht, verlies van eetlust, lage bloeddruk, snelle hartslag en verhoogde suiker en ketonlichamen in de urine zijn symptomen die aangeven dat uw bloedglucose te hoog is.

Buikpijn, snelle en diepe ademhaling, slaperigheid of zelfs bewustzijnsverlies kunnen symptomen zijn van ernstige aandoeningen als gevolg van insulinetekort (ketoacidose).

Wat te doen bij hyperglykemie?

Meet onmiddellijk uw bloedglucose en de ketonlichamen in uw urine. Ernstige hyperglykemie of ketoacidose moet altijd door een arts worden behandeld, meestal in een ziekenhuis.

HYPOGLYKEMIE (laag bloedglucosegehalte)

Als uw bloedglucose te veel daalt, kunt u het bewustzijn verliezen. Ernstige hypoglykemie kan een hartaanval of hersenschade veroorzaken en kan levensbedreigend zijn. U moet weten wanneer uw bloedglucose te veel daalt om de juiste maatregelen te kunnen nemen.

Uw bloedglucose kan om de volgende redenen te laag worden:

- U heeft te veel insuline geïnjecteerd.
- U heeft een maaltijd overgeslagen of uitgesteld.
- U heeft niet genoeg gegeten of heeft gegeten met minder koolhydraten dan normaal (suiker en suikerachtige stoffen worden koolhydraten genoemd; kunstmatige zoetstoffen zijn GEEN koolhydraten).
- U heeft koolhydraten verloren door braken of diarree.
- U heeft alcohol gedronken zonder voldoende te eten.
- U heeft meer of ander lichamelijke inspanning gehad dan normaal.
- U herstelt van een verwonding, operatie of stress.
- U herstelt van een koortsende ziekte of andere ziekte.
- U heeft bepaalde andere geneesmiddelen gebruikt of gestopt met gebruiken.

Hypoglykemie kan vaker voorkomen in de volgende situaties:

- Als u net begonnen bent met insulinentherapie of bent overgeschakeld van een andere insuline naar LANTUS (als hypoglykemie optreedt bij de overschakeling van de vorige basaalinsuline naar LANTUS, wordt verwacht dat dit vaker 's ochtends dan 's nachts optreedt).
- Als uw bloedglucose bijna normaal of instabiel is.
- Als u de injectieplaats heeft veranderd (bijv. van dijbeen naar bovenarm).
- Als u ernstige nier- of leverziekte of hypothyreoïdie heeft.

Waarschuwingssymptomen van hypoglykemie

In uw lichaam: Zweten, klamme huid, angst, snelle hartslag, hoge bloeddruk, hartkloppingen en onregelmatige hartslag. Deze symptomen ontwikkelen zich vaak voordat de symptomen van lage bloedglucose in de hersenen optreden.

In uw hersenen: Hoofdpijn, extreme honger, misselijkheid, braken, vermoeidheid, slaperigheid, slaapstoornissen, rusteloosheid, agressief gedrag, concentratieverlies, verminderde reactiviteit, depressie, verwarring, spraakstoornissen (soms spraakverlies), gezichtsstoornissen, tremoren, verlamming, tintelingen (paresthesie), gevoelloosheid en smaakstoornissen in de mond, duizeligheid, verlies van zelfbeheersing, niet voor uzelf kunnen zorgen, stuipen en

bewustzijnsverlies.

De eerste symptomen ("waarschuwingssymptomen") van hypoglykemie kunnen veranderen, milder worden of geheel afwezig zijn in de volgende situaties:

- Als u ouder bent, als u al lang diabetes heeft of als u een bepaald zenuwstelselletsel heeft als gevolg van diabetes (autonome neuropathie)
- Als u recent hypoglykemie heeft gehad (bijv. de dag ervoor) of als de hypoglykemie zich langzaam heeft ontwikkeld
- Als u bijna normale of nagenoeg normale bloedglucosewaarden heeft
- Als u recent bent overgeschakeld van dierlijke insuline naar menselijke insuline zoals LANTUS
- Als u andere geneesmiddelen gebruikt of recent heeft gebruikt

In dergelijke gevallen kan hypoglykemie zich ontwikkelen (zelfs bewustzijnsverlies) voordat u het probleem opmerkt. Wees voorzichtig met het herkennen van de waarschuwingssymptomen. Vaker controleren van de bloedglucose kan helpen om milde hypoglykemische episodes op te merken die anders gemakkelijk over het hoofd kunnen worden gezien. Als u er niet zeker van bent dat u de waarschuwingssymptomen kunt herkennen, vermijd dan situaties (zoals autorijden) waarin u uzelf of anderen in gevaar kunt brengen door hypoglykemie.

Wat te doen bij hypoglykemie?

1. **Injecteer geen insuline.** Neem onmiddellijk 10-20 g suiker in de vorm van glucose, suikerklontjes of een suikerhoudende drank. (Meet hoeveel suiker een lepel vol suiker of glucosetabletten bevat.) *Let op: Kunstmatige zoetstoffen en voedingsmiddelen die hiermee zijn gezoet (bijv. light dranken) corrigeren hypoglykemie niet.*
2. Neem daarna voedingsmiddelen die uw bloedglucose langdurig verhogen (bijv. brood of pasta). Uw arts heeft dit met u besproken. Omdat LANTUS een langwerkend geneesmiddel is, kan het enige tijd duren voordat de hypoglykemie verbetert.
3. Als de hypoglykemie terugkeert, neem dan opnieuw 10-20 g suiker.
4. Als u de hypoglykemie niet onder controle krijgt of als deze terugkeert, neem dan onmiddellijk contact op met uw arts.

Vertel uw familieleden, vrienden en collega's het volgende

Als u niet kunt slikken of bewusteloos bent, heeft u een injectie met glucose of glucagon (een geneesmiddel dat de bloedglucose verhoogt) nodig. Deze injecties moeten worden gegeven, zelfs als niet zeker is of u hypoglykemie heeft. Het wordt aanbevolen om onmiddellijk na het innemen van suiker (glucose) een bloedglucosetest uit te voeren om de hypoglykemie te bevestigen.

Gebruik van de SoloStar-pen

SoloStar is een gebruiksklare gevulde pen voor insuline-injectie. Uw arts heeft bepaald dat SoloStar geschikt voor u is op basis van uw vermogen om de pen te gebruiken. Praat voordat u SoloStar gebruikt met uw arts, apotheker of verpleegkundige over de juiste injectietechniek.

Lees de volgende instructies zorgvuldig door voordat u de SoloStar injectiepen gebruikt. Als u niet alle instructies kunt volgen, gebruik SoloStar dan met hulp van iemand die dat wel kan. Houd de pen vast zoals aangegeven in deze instructies. Om de dosis correct af te lezen, houdt u de pen horizontaal met de naald aan de linkerkant en de doseselectieknop aan de rechterkant, zoals hieronder is afgebeeld.

U kunt een dosis selecteren van 1 tot 80 eenheden in stappen van 1 eenheid. Elke pen bevat meerdere doses.

Bewaar deze gebruiksinstructies voor toekomstig gebruik. Vraag uw arts als u vragen heeft over SoloStar of diabetes.